

סודני, מקדשים לו תשומת לב מיוחדת מפני שהוא חשוב בתור הציר קיצי ונותן בלי השקאה ארבעה יבולים בשנה. את היבול השלישי קצרו בחדש תמוז, 19. מהדלעת נורעו 16 מינים. 20. מהטבק נורעו לנסיון 18 מינים על שטח של $\frac{3}{4}$ דונם, 21. שומשמי, 22. מהחמניות - 8 מינים, 23. אספסת.

בשדות הנסיון של בית-דגן נורעו 32 מיני הציר הרפיים הגדלים בלי השקאה, מיני אספסת שונים בהשקאה, נעשו נסיונות במועד הוריעה של חטה ושעורה (ארבעה זמנים בחטה ושנים בשעורה וששה בשיש).

בשדות הנסיון ביבנאל וכינז עובדים 4 פועלים קבועים.

ב. שדה-הנסיון בכפר-חבור. שטח שדה הנסיון הזה הוא 50 דונם. נורעו עליו: 10 מיני חטה, מיני כספת, שישי, שעורה (בין המינים של החטה יש לציין את החטה האיטלקית *) שהצליחה והיא מתאימה לחגאי הארץ, הציר סודני, מיני שעועיה, ומיני דורה שונים.

העבודה בשדה הנסיון של כפר-חבור קשה מאד, מפני שהקרקע גרועה מאד ומנוצלת והעבודה העיקרית היא לנסות באיזה אופנים אפשר להיטיב את הקרקע ע"י שטות עבוד חרשות. במשך שנות קיומם הפיקו אברי הגליל תועלת רבה משדות הנסיון האלה, אם כי צריך עוד לעשות הרבה מאד בכדי לשכלל אותם. שדות הנסיון מספקים זרעים של ירקות, על סמך הנסיונות, לאברי הגליל התחתון והגליל העליון.

4. תכנית העבודה במכון לחקלאות לשנת תרפ"ג.

פרופ' א. ורבורג, ראש המכון לחקלאות וה' י. וילקנסקי, מנהל תחנת-הנסיון, עבדו תכנית עבודה לשנה הבאה. בשנה הבאה תשכנה המחלקות לפלחה וגדול זרעים את הנסיונות שהתחילו בהם לפני שנתם וירחיבו את חוג פעולותיהם. יתחילו בחקירת השפעת שטות העבודה השונות על הקרקע מבחינה פיסולוגית, כימאית ובקטריולוגית. יקדישו תשומת לב לגדול מינים משובחים וביחוד לגדול טבק. יסדרו את המחלקה לבחינת זרעים ויתחילו באמצעי מלחמה נגד עשבים רעים. שלש תחנות מטרוולוגיות תסדרנה ליד שדות הנסיון; לחבלית זו נרכשו כבר המכשירים. המחלקות לאנטומולוגיה ופיסולוגיה של הצמחים תגשנה לחקירת המזיקים והמחכות המצויים בין הצמחים של הארץ, ולקביעת אמצעי המלחמה המקובלים בארצות מחוקקות. בין אמצעי הגנה יש למנות ביחוד את הכנסת החרקים המועילים, האויבים הטבעיים של המזיקים, השמוש באדי ציאן-קלי ובשטות חסוא וזלוף שונות. תבוא הסתדרות לחגנת צמחים מורכבת מהאנטומולוג, הפטולוג ובאדיבת האברים. נוסף על גדול חרקים מועילים תטפל המחלקה האנטומולוגית גם בגדול תולעי המשי ההודיים (החיים על עלי הקיקיון, בנגוד לאלה החיים על עלי התות). השמוש בעלי עצי הקיקיון, הגדלים בלי השקאה ובאדמת חול, והרביי הטבעי האנטנסכיבי של התולעים - מבטיחים לנו הצלחת הנסיון הזה.

במעבדה הכימית תעשינה בשורה הראשונה כל הבדיקות השייכות ליתר המחלקות. ונוסף עליהן יגשו לחקירות ידועות בסקציה שיב הקרקעות והמים, קביעת השמנים בגדולים ידועים, ותסודר מחלקה לבדיקת זבלים, חלב, חמרי מזון אשר ישלחו למכון. בבן-שטן תסודר המחלקה יחד עם גדול מקנה ושם ישימו לב להשבתת הנזק המקומי ע"י הכנסת פרים משובחים וגועי-חוף. כמורכן יגשו לנסיונות שטתיים בחגנת פרות-החלב ובחגנת עגלים

המערכת.

Rieti? (*)

לבשר. במקצע זה יש כר נרחב לעבודה משותפת עם האברים, לסדר חברות לגדול מקנה ומחלבות מתקנות.

המחלקה לגדול עופות תסודר מחדש בכך-שמן ותתנהל ע"י בעל-טקציע. היא תשמש במשק לדוגמא ותתן לנו אפשרות להמציא תרנגולות משוכחות וביצים טובות לאברים.

- מחירי זבלים חיים.

ביהמים של שחור ושני (יפו) מודיע לנו את מחירי הזבלים החיים שעמדו ביפו בסוף חדש אלול תרפ"ב.

זבלים ורחניים: סופרסופט כפול $44/47$ - $0/0$ - 16 לי"מ הטון.

אבק טומס - $18/20$ - $0/0$ - 6.5 " "

זבלים אשלניים: גפרת האשלג (Sulfate de potasse) - $90/92$ - $0/0$ - 15 לי"מ הטון.

מלח האשלג או אשלג כלורי (Chlorure

de potasse) - $40/42$ - $0/0$ - 11.5 " "

זבלים חנקניים: גפרת הנשדור (Sulfate d' ammoniacque) - $20/21$ - $0/0$ - 23 " "

חנקת הסיד (Nitrate de chaux) - $13 1/2$ - $0/0$ - 15.5 " "

מלחת שילי (Chilisalpeter, Nitrate de

soude) - $15/16$ - $0/0$ - 18.5 " "

חמרים אחרים: גפרת הנחשת (אבן כחולה) (Sulfate de cuivre) - 5 ג"מ הקילו.

גפרת הברזל - (Sulfate de fer) 2 " "

כל המחירים האלה קבועים במחשן ביפו.

- התפתחות המסחר באתרוגים.

הורות להורדת מחיר המשלות של האתרוגים ע"י הנחלת הדאר, התפתח השתא מסחר האתרוגים בא"י יפה מאד. מלבד הסוחרים הגדולים מאירופה ואמריקה שקנו בא"י כמויות גדולות של אתרוגים, נמכרו עשרות אלפי אתרוגים גם ליחידים ששלחו במתנה לקרוביהם וידידיהם בגולה. כל זה הרים את מצב המסחר הזה לגובה ידוע.

שאלות ותשובות.

שאלה 1:

לכבוד מערכת "השדה".

ח. נ.

אבקשכם לענות לי על שאלתי בנוגע למחלת יונים. המחלה היא: היונים הצעירות, אחר איזה זמן שהן מתחילות לאכול בעצמן, חדלות לאכול למחר, טרבות כשתיה, אינן מתנועעות, וצאתן נחפזת צהוב, ואחר שלשה - ארבעה ימים תמותנה: האם המחלה היא מדבקת? ומה הן הרפואות למחלה זו?

ברנשי בכור ש. ה. ל. ר.